

Referat fra regionalt planforum med Krødsherad kommune 051124 - områderegulering Krøderen

Saksnr: 2023/87 - 23

Dato: 05.11.2024

Referent: Katrine Gamborg Thomassen og Jarand Holtekjølen Dugstad

Til stede **Krødsherad Kommune:** Nina Lesteberg, Anne Gro Haviken, Gunnar Loe, Hanneke Kloostermann, Stig Rune Kroken, Øyvind Dag Dahle (Sør Arkitekter), Christoph Krammer (Sør Arkitekter)

Buskerud Fylkeskommune: Hilde H. Reine, Hilde Roland, Christina Martinsen, Katrine Gamborg Thomassen, Kåre- Jørgen Ingerø Bøe, Lise- Lotte Bjarnadottir, Eline Bakken Hekland, Tove Heimdal, Anne- Mette Kirkemo, Håvard Hoftun, Jørn Jensen, Jarand Holtekjølen Dugstad

Statens Vegvesen: Wenche Bjertnes, Valentina Moltzau

Statsforvalteren i Oslo, Akershus, Buskerud og Østfold: Anette Søråas, Yngvild Eggen Holm, Brede Kihle

NVE: Maria Westrum Solem

Mattilsynet: Anita Klemensdottir

Ikke til stede

Sendt til KRØDSHERAD KOMMUNE, STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS, STATENS VEGVESEN, NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE), MATTILSYNET

Kopi til

Kunngjøringer og Introduksjon

Hilde Reine åpnet møtet med å ønske velkommen til regionalt planforum. Temaet for møtet var områdereguleringen for Krøderen i Krødsherad kommune. Kommunen meldte inn særskilte temaer for diskusjon som omfatter tettstedsutvikling, byggegrenser, landskapsforming, boligstruktur, og veiutvikling. Hilde understreket viktigheten av tidlig deltagelse i planforum og behovet for klare tilbakemeldinger og samarbeid.

Stig Rune Kroken fra Krødsherad kommune introduserte de overordnede målene for tettstedsutviklingen og behovet for en oppdatert plan, da de nåværende planene er fra 1980-tallet. Han fremhevet behovet for å skape sammenhengende friluftsområder, forbindelser mellom skole og boliger, og møteplasser for lokalbefolkningen. Kommunen har hatt en av de største medvirkningsprosessene knyttet til denne planen.

Tema 1: Landskapsplan – Krøderbanen og Fjordparken

Hovedfokus for landskapsplanen er å bygge oppunder god stedsutvikling ved kulturmiljøet rundt Krøderbanen og Fjordparken gjennom turveier, møteplasser, utvidede parkeringsmuligheter, og en ny brygge.

Krøderbanen har åtte fredete bygninger som det må tas hensyn til. Deler av banen er også fredet (ca. 2 km lang strekning). Museet har uttrykt støtte til planene, da de vil gjøre området mer tilgjengelig og attraktivt.

Det ble påpekt at forslaget innebærer erosjonssikring for å sikre en stabil kantsone. Myndighetene uttrykte forståelse for behovet for erosjonssikring.

- **Innspill fra fylkeskommunen:** Fylkeskommunen er i utgangspunktet positiv til at det sees på nye grep for å aktivisere og gjøre området rundt kulturmiljøet mer attraktivt. Behov for å se mer konkret hvordan området skal utformes og hva som vil bli løsningene i plankart og bestemmelser, både for selve kulturmiljøet og omkringliggende områder. Vil komme med innspill når det gjelder bestemmelser til hensynssone bevaring kulturmiljø og avgrensning på hensynssone, dette følges opp i etterkant av møtet.

Sør Arkitekter: La frem planer for et flerbrukshus, brygge, og turvei. Ønsket veiledning på bestemmelser for kulturminner og andre formål i tidlig fase. De presiserte at utfyllingen skjer mest i kantsonen og ikke i vassdraget, men forstod behovet for mer grunnleggende vurderinger på dette temaet.

Tema 2: Omlegging av Fylkesvei 2894

Krødsherad kommune har foreslått å omlegge fylkesvei 2894 av hensyn til stedsutvikling. Veien vil få oppstillingsplasser, siktlinjer, og sentrumsakse.

- **Innspill fra fylkeskommunen:** myndigheten uttrykte at fylket ikke har finansiering til dette tiltaket og anbefalte kommunen å finne alternative finansieringskilder. Fylkeskommunen viste til den tidligere dialogen som har vært, og vurderer at kommunen ikke er helt i mål med kravene de har fått knyttet til utforming av veien. Det blir nødvendig å se nærmere på vertikalgeometrien, svingradius, samt sikt for myke trafikanter i krysningspunktet nede ved bruen. Det er lagt inn info om kurver og stigning, men mangler informasjon om tverrfall. Fylkeskommunen uttrykker at det er synd om dagens snarvei blir berørt av dette forslaget.
- **Innspill fra Statens Vegvesen:** Påpekte behovet for å ta hensyn til trafiksikkerhet for barn og unge på skoleveg og ønsker å delta i særmøtet sammen med fylkeskommunen for videre diskusjon om kravene.

Sør arkitekter: Veien er nøkkelen til å utvikle Krøderen som attraksjon. Løsningen vil kreve fravik fra veinormalen og horisontalkurvaturen er ikke i tråd med veinormalen. Uenighet om enkelte punkter.

- Resultatfall er 5/6 og at den er under kravet (som er 8).
- Veien er bredere enn dagens, sikt er bra overalt og vogntog kan møte hverandre jfr sporingstegninger (det kan de ikke i dag), se vedlegg TX103 i grunnlagsdokumentene til møtet.
- Oppstillingsplass nede ved brua er større og mer trafiksikker enn dagens løsning (veien blir bredere)

resultatene av Barnetråkk for å få frem kunnskap om eksisterende lekeområder for barn og unge. Påpekning om detaljeringsgrad sett i sammenheng med unntak fra plankrav.

- **Statsforvalteren:** Selv om det ikke er avdekket noen stor konflikt med truede naturtyper eller arter, så er det dokumentert viktige naturområder, blant annet gammel furuskog og områder med dødisgroper hvor det er foreslått utbygging. I lys av at det er en overdekning med boliger, så bør det vurderes om noen av områdene kan tas ut til fordel for viktig natur. Utredningen om naturmangfold var ikke ferdigstilt. Vi vil derfor vurdere dette grundigere når planen blir lagt ut på høring.
- **Fylkeskommunen:** Når det gjelder konkrete boligområder ble følgende trukket frem: BK1 er sentrumsnært, blir viktig å ta tilstrekkelig hensyn til lysløype, friluftsliv og støy. Om det ikke stilles krav til detaljregulering, blir det viktig at planforslaget er tilstrekkelig detaljert. Det burde vurderes å ta ut enkelte områder som er mest konfliktfylte, fylkeskommunen trakk frem området lengst nord (BF37 i foreløpige plankart/5b i notat om boligområder) og ved Glesnemoen (B6 i foreløpige plankart/4c i notat om boligområder) ut fra oversendt dokumentasjon.

Støy

- **Statsforvalteren:** I utkastet er det i bestemmelsene foreslått støykrav som gjelder for avviksområder som kan aksepteres for sentrumsområder i tilknytning til kollektivknutepunkt hvor det legges opp til en høy arealutnyttelse. Her kan det aksepteres at boligene får en støyutsatt fasade med vilkår om at det sikres en stille side hvor et flertall av rom til støyfølsomt bruk blir plassert. Vi kan være med på at det blir definert et slikt område i planen, men det er viktig at dette begrenses til sentrumsområdet. For de øvrige områdene er det viktig at bestemmelsene er tydelige på at alle rom med støyfølsom bruk ikke skal ha støy som overskrider $L_{den} = 55$ dB utenfor støyutsatt vindu. Vi vil vurdere å fremme innsigelse hvis dette ikke blir fulgt opp i planen.

Renseanlegg

- **Statsforvalteren:** Det er viktig at dagens kapasitet i renseanlegget blir vurdert med hensyn til hva planen legger opp til av nye abonnenter. Viktig at det er kapasitet og at det sikres rekkefølgekrav om det er behov for utbedringer av anlegget før nye abonnenter kan kobles på.

Byggegrenser fylkesveg

- Byggegrenser mot fylkesvei ble drøftet; kommunen ønsket 8-10 meter gjennom sentrum, samt 20 meter langs de resterende områdene langs fv. 280. Fylkeskommunen kunne akseptere byggegrense på 20 meter, men at i sentrum er det viktig at det kommer frem at byggelinjen skal overholdes og at ny bebyggelse ikke kommer nærmere fylkesveien enn eksisterende.

Tema 5: Arkeologi og Kulturminner

Registreringer av kulturminner var nylig fullført høsten 2024. Det er funnet noen nye automatisk fredete kulturminner som må hensyntas i videre planarbeid. Blant annet er det funnet flere automatisk fredete kullgroper (ID 322536, 322532, 322531, 322533 og 322535) ved Glesnemoen i byggeområde B6. Disse er i direkte konflikt, men kan søkes frigitt ved offentlig ettersyn. De må da tegnes som såkalte «betemmelsesområder» i plankartet. Det vil da være underforstått at de søkes frigitt. Det samme gjelder hensynet til en automatisk fredet kokegrop (ID 314645) ved Vassendrud.

To tidligere kjente kulturminner ved Midtre Glesnetangen (byggeområde BF31) er fjernet av tidligere utbygging, og skal derfor ikke hensynstas i et nytt reguleringskart. Fylkeskommunen vil rette opp deres status i kulturminnedatabasen, Askeladden.

I areal satt av til LNF like sør for Glesnemoen ligger det og flere automatisk fredete kulturminner. Disse er ikke i konflikt med planen slik den foreligger per nå, og må hensynstas i båndleggingssoner H730. Dette gjelder blant annet er gravrøys ID 45399-1.

Vi vil anbefale at følgende bestemmelse brukes til hensynssone H730:

«Båndlagt etter kulturminneloven av 1978. innenfor gjeldende område (H730) ligger automatisk fredete kulturminner. Det må ikke forekomme noen form for inngrep i grunnen eller andre tiltak innenfor disse sonene uten tillatelse fra kulturminnemyndigheten.»

En eventuell sone H570 kan vi komme tilbake til.

Når det gjelder hensynet til et tidligere kjent automatisk fredet fangstanlegg ID 51950, 3 fangstgroper og ID 3202-1 (en enkeltliggende fangstgrop), kan ikke fylkeskommunen akseptere at de vil bli liggende inneklemt mellom arealformål BAN5 og KBA2 på den måten forslaget til planforum var lagt frem. Enten må kulturminnene vernes i gode hensynssoner med soner (H570) som iverksetter kulturmiljøet rundt, eller så må de søkes frigitt ved offentlig høring. De må da tegnes som såkalte «bestemmelsesområder». I en tidligere, tilstøtende reguleringsplan for Slettemoen, ble alle fangstgropene frigitt med vilkår om en arkeologisk undersøkelse (2016). Denne planen ble senere noe innskrenket. Vi ser også at kulturminnene her ligger noe utsatt til fra før (i forhold til hogst og etablerte hogstveier), og vil derfor ikke motsette oss om de på ny søkes frigitt.

Fylkeskommunen vil vurdere å reise en innsigelse til et eventuelt planforslag som ikke tar tilstrekkelig hensyn til kulturminneverdiene. Vi kan ev. diskutere dette nærmere med dere. Vi vil til sist si at vi så raskt som mulig vil begynne arbeidet med å ferdigstille den arkeologiske registreringsrapporten fra de arkeologiske registreringene i 2023 og 2024. Vi vil da også sende over detaljer for nye kulturminner.

Tema 6: Naturmangfold og Strandsone

Statsforvalter påpekte at ingen truede naturtyper er identifisert, men anbefalte likevel forsiktighet med tiltak som kan påvirke naturlig miljø.

Det ble foreslått at bobilparkering nær vannet kan revurderes, og grøntområder bør reguleres langs vassdrag. Statsforvalteren anbefaler å regulere inn grøntområder mot fjorden så langt det er mulig. Fylkeskommunen supplerte med at det var viktig med bestemmelser om byggegrense til vassdrag, særlig mtp der det ikke er tegnet inn byggegrenser i plankartet.

Statsforvalteren trakk også frem de to byggeområdene for fritids- og turistformål som var planlagt helt ned mot vannet. Her er det viktig at det sikres et grøntområde langs vassdraget/eventuelt i kombinasjon med byggegrenser. For det ene området er arealet delvis opparbeidet med parkeringsplass i dag, for området mot vest var det usikkert hva arealet skulle brukes til og dette lå i tilknytning til et friområde. Vi anbefaler spesielt at dette området blir tatt ut av hensyn til viktige allmenne interesser langs vassdraget og at det andre området (til bobil) ble redusert i størrelse mot vannet. Her også vil vi vurdere innsigelse.

Statsforvalter påpeker også viktigheten av et godt nok kunnskapsgrunnlag knyttet til tiltak i/ved vassdrag. Det er særlig viktig at kunnskapsgrunnlaget er godt dersom det ikke skal være krav om detaljregulering i de berørte områdene. Når det gjaldt utfylling i vassdraget, så kan man få inntrykk av at det er et slikt behov ut fra de illustrasjonene som fulgte saken. Statsforvalteren er kritiske til utfylling. I møtet ble det imidlertid bekreftet at det ikke var behov for noen utfylling, men mere erosjonssikring langs vannkanten. Dette krever neppe konsesjonsbehandling, men dette får NVE avklare. Statsforvalteren har forståelse for at det kan være behov for erosjonssikring enkelte plasser, men viktig at dette beskrives og utredes godt så det ikke blir noen tvil om omfanget og hva konsekvensene av et slikt tiltak blir. Statsforvalteren vil anbefale at kantvegetasjonen bevares i størst mulig grad da dette er med på å motvirke erosjon. Statsforvalteren viser til vannressursloven § 11. Erosjonssikring vil også kreve tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag hvor statsforvalteren er myndighet. Viktig at et slikt tiltak ikke fører til nedslamming i anleggsperioden, jf. at det er elvemusling i Snarumselva.

NVE ba om mer informasjon om hvordan tiltakene langs/i vassdrag som skissert i landskapsplan vil påvirke kantsone og naturverdier. NVE ba også kommunen om å dokumentere i hvilken grad det påvirker grunnforholdene. NVE kommenterte at omfanget av inngrep er avgjørende for om det kreves konsesjon etter vannressursloven, eller om tiltak skal behandles på annen måte etter særlovverket.

Mattilsynet påpekte at det er viktig å ikke forstyrre gyteplasser eller arbeid som stresser dyr i anleggsperioden.

Tema 7: Jordvern og skog

Nasjonale føringer for jordvern og matberedskap er forsterka. Det er positivt at omkjøringsveien er tatt ut og at større jordbruksareal blir bevart i planen. Omdisponering av dyrka og dyrkbar mark må unngås mest mulig også når det gjelder mindre jordbruksareal i planområdet. Kommunen bør vurdere arealformål for slike areal og dyrka jord bør bevares med LNF-formål. Det ble anbefalt å lage et arealregnskap, og eventuelle avbøtende og kompenserende tiltak bør vurderes.

Det var meldt inn spørsmål om bredde på byggegrense mot jordbruksareal. Svar: Hensyn til matproduksjon/matberedskap bør vurderes konkret for aktuelle areal, både for å unngå at utbygging reduserer matproduksjon og for å unngå potensielle konflikter og farlige situasjoner som kan oppstå ved jordbruksdrift tett på bebyggelse. Byggegrense anbefales å være minimum 20-30 meter. Vegetasjonssone bør også vurderes.

Statsforvalteren var kritiske til å anlegge solcelleanlegg i skog- vi forventer at det kommer tydeligere nasjonale føringer for slike anlegg. På landsbasis kan det bli mye skog/naturareal som går tapt til slike anlegg. Tap av karbonrike areal og framtidig karbonlagring kan bli omfattende. Vi anbefaler at kommuner heller vurderer «grå arealer»/bygningssmasse for solcelleanlegg. Vi viser også til rapporten «[Bakkemonteerte solkraftanlegg – Konsekvenser av utbygging på jord- og skogbruksarealer](#) (PDF)» nr 21/2024 fra Landbruksdirektoratet.

Fylkeskommunen presiserte at det ikke var nok informasjon til å ta stilling til foreslått område.

Tema 8: Naturfare

NVE stilte spørsmål ved status når det gjaldt vurdering/kartlegging av naturfarer, viste til aktsomhetsområder for ulike naturfarer. Viktig at også flomveier sikres med relevant hensynssone. Kommunen opplyste om status.

Oppsummering og videre fremdrift

Det ble konkludert med at kommunen må samle og dokumentere vurderinger om kulturmiljø, naturverdier, og trafikk sikkerhet. Flere særmøter vil bli gjennomført, spesielt innenfor områdene samferdsel og arkeologi, for å diskutere tekniske krav og finansieringsmuligheter.

- Sende ved kart arkeologi
- Forslag til bestemmelser fra arkeologi/nyere tids kulturminner
- Anbefaler et planforum til eller direkte dialog med de enkelte myndighetene

Viktig at det følges opp at SVV blir invitert til og får tilsendt videre detaljerte løsninger til gjennomsyn. SVV har registrert at det i denne planen er behov for flere fravik fra vegnormalene.

Christina Ilmork Martinsen
Rådgiver